

FÖRSLAG TILL STATSRÅDETS FÖRORDNING OM UPPGIFTER SOM SKA FÖRAS IN I DEN NATIONELLA INFORMATIONSRESURSEN FÖR INTEGRATION

1 Bakgrund

Lagen om främjande av integration (681/2023, nedan *integrationslagen*) träder i kraft den 1 januari 2025 och upphäver den gällande lagen med samma namn. I 9 kap. i integrationslagen finns bestämmelser om behandling av personuppgifter och riksomfattande informationssystemtjänster. I kapitlet föreskrivs både om den nationella informationsresursen för integration och om kundinformationssystemet i anslutning till det.

Inom tjänsterna för integration har man tidigare inte haft i användning någon nationell informationsresurs eller något riksomfattande informationssystem, förutom inom arbetskraftsservicen, där man inom kundservicen använder URA-systemet samt systemet Koulutusportti för att styra integrationskunder till utbildningar och kartläggningar. URA-systemet kommer att ersättas av Jobbmarknaden, som utvecklas för närvarande i ett separat projekt för digitalisering av arbets- och näringsstjänster, TE-Digi-projektet. Uppgifter om integrationskunder utanför arbetskraften har behandlats i kommunernas egna informationssystem. Med hjälp av den nationella informationsresursen för integration säkerställs ett smidigare informationsutbyte mellan olika myndighetsaktörer och tjänsteproducenter inom integrationen samt för att nå och tillhandahålla tjänster för invandrare utanför arbetskraften. Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (nedan *utvecklings- och förvaltningscentret*) utvecklar en ny nationell informationsresurs för integration och ett nytt riksomfattande informationssystem för integrationsfrämjande i samarbete med kommunerna i det s.k. Koto-Digi-projektet. Enligt 74 § i integrationslagen svarar utvecklings- och förvaltningscentret för att utveckla och förvalta informationsresursen och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem. I 75 § i integrationslagen föreskrivs om kommunens möjlighet att skaffa tilläggsdelar som kompletterar den riksomfattande helheten av kundinformationssystem.

Enligt 74 § i integrationslagen är kommunen skyldig att använda den nationella informationsresursen och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem när de verkställer integrationsfrämjande. Enligt 76 § i integrationslagen är kommunen och utvecklings- och förvaltningscentret skyldiga att i den nationella informationsresursen föra in de uppgifter som behövs för ordnande och produktion av de tjänster och uppgifter som avses i den lagen och som syftar till att främja integration samt för tillsyn, utveckling, uppföljning, utvärdering, prognostisering och styrning av dessa uppgifter samt för statistikföring och kompetensledning av uppgifterna i fråga. Enligt 76 § 2 mom. i integrationslagen får närmare bestämmelser om de uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Informationsresursen och kundinformationssystemet tas i bruk i januari 2025, men i 102 § 4 mom. i integrationslagen föreskrivs det om en övergångsperiod. Enligt paragrafen ska kommunen och utvecklings- och förvaltningscentret föra in de uppgifter som avses i 76 § i informationsresursen för integration senast från och med den 1 januari 2027.

2 Innehållet i den föreslagna förordningen

Det föreslås att det i 1 § i statsrådets förordning föreskrivs om införande av bedömningar av kompetens och behovet av integrationstjänster. Enligt 1 mom. ska kommunen i den nationella informationsresursen i fråga om den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § i den lagen föra in datum för utarbetandet av och innehållet i bedömningen, genomförda expertbedömningar, den planerade tidpunkten för utarbetande av integrationsplanen eller annan styrning till tjänster, kontaktuppgifter till dem som utarbetat bedömningen och information om varifrån uppgifterna i bedömningen har fåttts.

Med detta avses uppgifter som gäller själva utarbetandet, till exempel vilka organisationer och tjänsteinnehavare som utöver invandraren har deltagit i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, när bedömningen har genomförts och om det i den har konstaterats nödvändigt att genomföra separata expertbedömningar till exempel för att utreda invandrarens språkkunskaper samt hur och när det är meningen att dessa bedömningar ska genomföras. Även uppgifter om när man har för avsikt att utarbeta en integrationsplan ska antecknas i den nationella informationsresursen, om inte planen utarbetas redan i samband med bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster. Om det vid bedömningen konstateras att personen borde bli arbetsökande och det vore bättre om Arbetskraftsmyndigheten gör upp en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster och en integrationsplan, ska detta antecknas och personen hänvisas till Arbetskraftsmyndighetens tjänster. Det ska även antecknas och motiveras om det utifrån bedömningen konstateras att det inte alls finns behov av att utarbeta en integrationsplan för personen samt om personen har hänvisats till tjänster eller verksamhet som tillhandahålls av en annan myndighet eller en aktör inom tredje sektorn. I fråga om tidpunkten för utarbetandet av integrationsplanerna kan man anteckna datum, en uppgift om att planen utarbetas så snart som möjligt eller en uppgift om att en plan inte utarbetas och en motivering till detta.

Med uppgifter som ska införas avses dessutom uppgifter som fåttts vid bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, om vilka det utöver i integrationslagen föreskrivs närmare om genom statsrådets förordning om bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster (xx/2024). Uppgifter som ska sparas är invandrarens kompetens och allmänna färdigheter för integration samt servicebehov och önskemål gällande integrationen: personens läs- och skrivfärdigheter, kunskaper i finska och svenska, personens behov av sysselsättnings- och utbildningstjänster, personens studiefärdigheter samt arbetslivsfärdigheter. Andra uppgifter som ska sparas är invandrarens tidigare utbildning och arbetserfarenhet, kompetens i anknytning till specialfärdigheter och andra styrkor, egna önskemål gällande sysselsättning och utbildning samt mål som gäller dessa, deltagande i medborgarverksamhet och annan aktivitet, kunskaper om samhället och delaktighet samt livssituation och det behov av tjänster som följer av den. Om välfärdsområdet deltar i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, kan dessutom till exempel uppgifter om det preliminära behovet av social- och hälsovårdstjänster som utretts under bedömningen antecknas. Det ska också antecknas varifrån dessa uppgifter har fåttts, det vill säga om uppgifterna grundar sig på uppgifter från invandraren själv eller andra myndigheter eller serviceproducenter eller på till exempel skriftligt material som invandraren har lämnat in, det vill säga om invandraren till exempel har påvisat sin tidigare utbildning med ett intyg.

Enligt 1 § 2 mom. får kommunen i den nationella informationsresursen också föra in andra uppgifter som hänför sig till bedömningen och som är nödvändiga för att uppgifterna enligt lagen om främjande av integration ska kunna fullgöras. Eftersom uppgifterna inte räknas upp på ett heltäckande sätt här är införandet och behandlingen av uppgifterna bundna till deras nödvändighet.

I 2 § föreskrivs om införande av integrationsplaner enligt 16 § i integrationslagen. Enligt förslaget ska kommunen föra in datum för utarbetandet av integrationsplanen och planens varaktighet, mål, överenskomna åtgärder och tjänster samt övrigt innehåll, kontaktuppgifter till dem som utarbetat planen, den planerade tidpunkten för en översyn av planen och information om varifrån uppgifterna i planen har fåttts. På motsvarande sätt som beskrivits ovan gäller uppgifterna alltså både processen för utarbetandet av planen och uppgifterna i planen. Det är viktigt att planen utarbetas så att dess längd är inom ramen för den maximala längden enligt integrationslagen och att man när planen

utarbetas fastställer en tidpunkt för den första översynen inom de tidsfrister som anges i integrationslagen. Bestämmelser om innehållet i integrationsplanen finns i integrationslagen.

Enligt 2 § 2 mom. får kommunen också föra in andra uppgifter som hänför sig till planen och som är nödvändiga för att uppgifterna enligt lagen om främjande av integration ska kunna fullgöras. Eftersom uppgifterna inte räknas upp på ett heltäckande sätt här är införandet och behandlingen av uppgifterna bundna till deras nödvändighet. Till exempel kan sådana uppgifter hänföra sig till ersättningar som kommunen och välfärdsområdet med stöd av integrationslagen ansöker om enligt de faktiska kostnaderna. Enligt 22 § i integrationslagen ska kommunen följa genomförandet av integrationsplanen.

Det föreslås att det i 3 § föreskrivs om införande av översyner av integrationsplaner. Enligt det föreslagna 3 § 1 mom. ska kommunen i den nationella informationsresursen föra in de nödvändiga uppgifter som hänför sig till en översyn av en integrationsplan.

I 3 § 2 mom. preciseras vilka uppgifter som ska föras in enligt 1 mom. Med dessa uppgifter avses både processen för översyn och innehållet i översynen, till exempel hur tjänsterna framskrider. De uppgifter som ska föras in om översynen av planen omfattar åtminstone tidpunkten för översynen, kontaktuppgifter till dem som utarbetat planen samt tidpunkten för den följande planerade översynen av planen. Dessutom ingår i uppgifterna åtminstone uppgifter om integrationskundens deltagande i tjänster och åtgärder, framsteg och resultat samt eventuella faktorer som försvårar och fördröjer deltagandet, eventuella nya behov av tjänster som identifierats, ändringar som ska göras i planen och information om varifrån uppgifterna i planen har fått. I informationsresursen ska antecknas om integrationsplanen upphör att gälla och grunden för att den upphör eller om den maximala tiden för integrationsplanen har förlängts samt grunden för förlängningen. Det ska också dokumenteras om integrationskunden ämnar anmäla sig som arbetssökande och personen ska hänvisas till Arbetskraftsmyndighetens tjänster, varvid Arbetskraftsmyndigheten i fortsättningen ansvarar för att se över integrationsplanen.

Enligt 3 § 3 mom. får kommunen också föra in andra uppgifter som hänför sig till översynen av en plan och som är nödvändiga för att uppgifterna enligt lagen om främjande av integration ska kunna fullgöras. Eftersom uppgifterna inte räknas upp på ett heltäckande sätt här är införandet och behandlingen av uppgifterna bundna till deras nödvändighet.

Det föreslås att det i 4 § i förordningen föreskrivs om införande av uppgifter vid väglednings- och rådgivningstjänster. Enligt paragrafen får kommunen i den nationella informationsresursen med invandrarens samtycke vid ordnandet av väglednings- och rådgivningstjänster enligt 10 § i lagen om främjande av integration föra in uppgifter om invandrarens identifierade behov av tjänster och om styrande av invandraren till tjänster samt om andra frågor som hänför sig till integrationen av invandraren, om det behövs för att främja integrationen av invandraren. Införandet av uppgifter ska grunda sig på invandrarens samtycke och invandraren ska informeras om vad införandet och behandlingen av uppgifter innebär med tanke på dataskyddslagstiftningen. Uppgifter som till exempel kan anses vara behövliga kan vara beskrivningar av invandrarens behov av tjänster samt information om den rådgivning och vägledning till kommunens, andra myndigheters eller tredje sektorns aktörers tjänster eller verksamhet som getts till invandraren. Med invandrare avses alla personer som invandrat, inklusive integrationskunder, det vill säga personer som har en integrationsplan.

I 5 § föreskrivs det om förordningens ikraftträdande. Förordningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025, det vill säga samtidigt som integrationslagen.

3 Förslagets konsekvenser

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser. Förslaget har endast ringa konsekvenser för myndigheterna. Introduktionen i användningen av kundinformationssystemet samt införandet av uppgifter i informationsresursen kräver arbetstid från kommunernas tjänstemän, men i integrationslagen föreskrivs det om skyldigheten att spara uppgifter, och genom denna förordning

preciseras endast vilka uppgifter som anses behövliga, nödvändiga eller möjliga att föra in i informationsresursen när det gäller bedömningar av kompetens och behovet av integrationstjänster, integrationsplaner samt kommunens handlednings- och rådgivningstjänster med låg tröskel. Förslaget har endast ringa konsekvenser för invandrare eftersom närmare bestämmelser om insamling av information om dem vid bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster samt vid utarbetande och översyn av integrationsplaner finns i integrationslagen och i statsrådets förordning om bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster. Vad gäller väglednings- och rådgivningstjänster är bestämmelsen om behandling av uppgifter ny, men i praktiken har kommunerna redan nu kunnat spara uppgifter om invandrade i dessa tjänster i kommunernas egna informationssystem.

4 Beredningen av förordningen

Förslaget till förordning har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

Propositionen var på remiss från den 1 juli 2024 till den 14 augusti 2024. Utlåtanden begärdes bland annat av andra ministerier, TE-byråer, kommuner, välfärdsområden, NTM-centraler, andra centrala myndigheter samt aktörer inom tredje sektorn, till exempel läroanstalter, organisationer, föreningar och samfund.

5 Remissvar

Allmänt om remissvaren

Om förordningarna som utfärdas med stöd av integrationslagen lämnades sammanlagt 107 utlåtanden, av vilka en del var gemensamma utlåtanden. Flera remissinstanser kommenterade integrationslagen och bestämmelserna och tjänsterna i den på ett allmänt plan. Utlåtandena innehöll kommentarer om aspekter som det föreskrivs om i integrationslagen och handlade nödvändigtvis inte direkt om förordningarna eller deras innehåll. I flera utlåtanden tog man allmänt ställning till frågor om finansiering eller sparåtgärder. Remissinstanserna yttrade sig inte om alla förordningar i sina utlåtanden, utan flera remissinstanser yttrade sig om en del av förordningarna. Utlåtandena innehöll dessutom förslag som gällde annan lagstiftning än integrationslagen.

Ett mer omfattande sammandrag av utlåtandena om alla förordningar finns offentligt tillgängligt i statsrådets projektportal: [TEM114:00/2023](#).

Sammanfattning av utlåtandena om förordningen

Flera remissinstanser understödde förslaget till förordning eller förordningens innehåll i stora drag eller ansåg att dess innehåll är ett steg i rätt riktning eller nödvändigt. Av remissinstanserna var det flera som ansåg att innehållet i förslaget till förordning var detaljerat och heltäckande eller att det förtydligade aktörernas roller eller användningen av informationssystemen. Flera remissinstanser ansåg att ett gemensamt riksomfattande informationssystem är bra och lyfte fram fungerande gränssnitt mellan olika aktörer.

Enligt remissinstanserna är det i fråga om väglednings- och rådgivningstjänsterna enligt 4 § viktigt att fundera på hur kundens samtycke till att uppgifterna förs in i informationssystemet för integrationsfrämjande ska verifieras, och om kundens samtycke gäller alla uppgifter eller bara de uppgifter som nämns i 4 § samt hur länge uppgifterna ska lagras i systemet. Enligt remissinstanserna bör definitionen av nödvändiga och behövliga uppgifter preciseras, de uppgifter som ska föras in definieras mera begränsat samt möjligheten för kunder att anonymt utnyttja väglednings- och rådgivningstjänsterna säkerställas. Tammerfors stad föreslog att det till förordningen fogas en möjlighet att på basis av samtycke dela de uppgifter som avses i 4 § i förordningen mellan informations-, rådgivnings- och vägledningstjänster och andra integrationstjänster. Utvecklings- och förvaltningscentret föreslog att ordalydelsen i förordningen ska luckras upp så att uppgifterna ska föras in med den noggrannhet som behövs.

Utvecklings- och förvaltningscentret föreslog att det till förordningen ska fogas ett förtydligande om att det är Arbetskraftsmyndigheten och Utvecklings- och förvaltningscentret och inte kommunen som är skyldiga att föra in uppgifter om integrationskunder som är arbetssökande. Utvecklings- och förvaltningscentret lyfte också fram att enligt förordningen gäller skyldigheten att anteckna varifrån informationen fåttts endast innehållet i bedömningen av behovet av tjänster, och bad att det preciseras huruvida förordningen begränsar lagen till denna del. I utlåtandena framfördes också de ekonomiska konsekvenserna.

I utlåtandena understöddes det att uppgifterna om kunden i den nationella informationsresursen finns att tillgå för aktörerna för att möjliggöra informationsgången och samarbete. Det framfördes att överföringen av information och systemens kompatibilitet med arbets- och näringstjänsternas system måste säkerställas, och att man med informationsresursen även skulle kunna främja annan informationsgång mellan olika myndigheter. NTM-centralerna i Tavastland och Sydöstra Finland lyfte fram NTM-centralernas rätt att använda informationsresurserna. Bildningsalliansen rf och Svenska Finlands folkting ansåg att det var viktigt att det i informationsresursen finns information om på vilket språk invandrarkunden integreras.

Remissinstanserna föreslog att det i förordningen tydligt ska anges hur de uppgifter som krävs under övergångsperioden ska föras in i den nationella informationsresursen. I utlåtandena framfördes aspekter som tillräckliga resurser för användningen av informationsresursen i kommunerna och välfärdsområdena, dataskyddsaspekter, tystnadsplikt samt möjligheterna att använda informationsresursen i forskning. Ålands landskapsregering lyfte fram att systemet skulle underlätta informationsutbytet särskilt i fråga om invandrare som rör sig mellan kommunerna på Åland och kommunerna på det finländska fastlandet samt att systemet måste fungera på svenska och inte får orsaka någon administrativ börda eller kräva egna tekniska lösningar för Åland.

Finansministeriet fäste uppmärksamhet vid regeringspropositionens bedömning av konsekvenserna av ändringarna i informationshanteringen till följd av ibruktageandet av de riksomfattande informationssystemtjänsterna och vid att bedömningen är begränsad. Finansministeriet hänvisade till sina tidigare utlåtande och bad arbets- och näringsministeriet att säkerställa att de aktörer som svarar för verkställigheten av lagstiftningen fäster uppmärksamhet vid bedömningen av konsekvenserna av ändringarna i informationshanteringen samt bedömer behovet av att från finansministeriet begära ett utlåtande enligt 9 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) om bedömningen av konsekvenserna av ändringarna.

Utifrån remissvaren har 2 och 3 § i förslaget till förordning preciserats med att man också enligt dessa paragrafer måste föra in information om varifrån uppgifterna har fåttts. Efter remissrundan har dessutom förordningen och motiveringspromemorian till förordningen setts över på grund av de ändringar som föreslås i RP 192/2024 rd, där 15 § i integrationslagen föreslås bli upphävd.

5 Ikraftträdande

Det föreslås att förordningen träder i kraft den 1 januari 2025.